

**Vlaamse
overheid**

Aantal patrijzenkoppels per wildbeheereenheid op basis van gestandaardiseerde tellingen

Resultaten voor 2026

Raïsa Carmen, Thierry Onkelinx, Thomas Scheppers

INBO.be

Auteurs:

Raïsa Carmen , Thierry Onkelinx , Thomas Scheppers

Reviewers:

Niko Boone , Tim Adriaens

Het INBO is het onderzoeksinstituut van de Vlaamse overheid dat via onafhankelijk toegepast wetenschappelijk onderzoek, data- en kennisontsluiting het biodiversiteitsbeleid en -beheer onderbouwt en evalueert.

Vestiging:

INBO Brussel

Herman Teirlinckgebouw, Havenlaan 88, 1000 Brussel

vlaanderen.be/inbo

e-mail:

info@inbo.be

Wijze van citeren:

Carmen, R., Onkelinx, T., Scheppers, T. (2026). Aantal patrijzenkoppels per wildbeheereenheid op basis van gestandaardiseerde tellingen. Resultaten voor 2026. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2026 (48). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel. DOI: 10.21436/inbor.150285378

D/2026/3241/215

Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2026 (48)

ISSN: 1782-9054

Verantwoordelijke uitgever:

Hilde Eggermont

Foto cover:

Patrijzen lopen voorbij. Vilda Photo / Rollin Verlinde

Dit onderzoek werd uitgevoerd in samenwerking met:

Agentschap voor Natuur en Bos

VAC Brussel - Herman Teirlinck

Havenlaan 88 bus 73

1000 Brussel

<https://www.natuurenbos.be>

**AGENTSCHAP
NATUUR & BOS**

Dit werk valt onder een [Creative Commons Naamsvermelding 4.0 Internationaal](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)-licentie.

AANTAL PATRIJZENKOPPELS PER WILDBEHEEREENHEID OP BASIS VAN GESTANDAARDISEERDE TELLINGEN

Resultaten voor 2026

Raïsa Carmen, Thierry Onkelinx, Thomas Scheppers

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Lijst van figuren	2
Lijst van tabellen	2
Verklarende woordenlijst	4
Samenvatting	6
Summary	7
1 Inleiding	8
1.1 Testen voor naleving telprotocol	9
1.2 Impact datakwaliteit op bijkomende testen	14
2 Overzicht data	17
3 Aantal patrijzenkoppels per wildbeheereenheid op basis van gestandaardiseerde tellingen	18
3.1 Participatie WBE's	18
3.2 Resultaten	18
4 Discussie	22
4.1 Resultaten van telseizoen 2026	22
4.2 Datakwaliteit in telseizoen 2027	22
5 Aanbevelingen voor het beleid	24
5.1 Verhogen datakwaliteit	24
5.2 Monitoringsscenario's	25
6 Conclusie	28
Referenties	29
Bijlage	30

Lijst van figuren

Figuur 1.1	Een voorbeeld van een Delaunay triangulatie. Rode punten zijn waarnemingen uit één telling. Iedere Delauney zijde toont de lengte van die zijde in meters. Enkel zijden met een lengte van maximum 400 meter (donkerblauw) worden in rekening gebracht bij de tweede test.	11
Figuur 1.2	Histogram die de verdeling van de lengte van de zijden van de Delauney triangulatie toont.	11
Figuur 1.3	Verdeling van de lengte van de zijden van de driehoeken in de Delaunay triangulatie in de data van de WBE tellers voor 2025 en 2026 en voor verschillende maximale lengtes.	13
Figuur 2.1	Overzicht van het aantal waarnemingen in de volledige dataset en na datakwaliteitscontrole. De rode laag is indicatief en wordt niet gebruikt als centrale rapporteringsbasis, omdat de telpuntgegevens onvoldoende betrouwbaar zijn.	17
Figuur 3.1	Geografisch overzicht van de participatie van de WBE's.	18
Figuur 3.2	Histogram van het aantal koppels per 100 ha open ruimte.	19
Figuur 3.3	Aantal koppels per 100 ha open ruimte per WBE op de kaart van Vlaanderen.	20
Figuur 3.4	Overzicht van WBE's die al dan niet voldoen aan de drempelwaarde van 3 koppels per 100 ha open ruimte.	20
Figuur 3.5	Berekend aantal koppels op basis van de volledige dataset, de dataset na de twee kwaliteitstesten en de dataset na ook verwijdering van andere fouten. De verticale groene streepjeslijn toont de grens van 3 koppels per 100 ha. Waarden boven 3 koppels/100ha worden groter aangeduid.	21
Figuur 5.1	Telgegevens van de WBE-tellers van een jachtterrein. Driehoeken zijn koppels, cirkels zijn niet-koppel observaties. De contour toont de convex hull van de observaties van 2025 en 2026. De figuur illustreert dat formele datakwaliteitstesten niet alle afwijkende ruimtelijke patronen detecteren. De figuur is niet bedoeld als populatievergelijking tussen jaren.	25
Figuur 5.2	Wijzigingen tussen jaren voor patrijs over de periode 2007-2025 t.o.v. het jaar 2021. De band geeft het 90% geloofwaardigheidsinterval weer in stappen van 30%. De referentielijnen zorgen voor de opdeling van de wijzigingen in klassen. Bron uit Onkelinx <i>et al.</i> (2026b).	26

Lijst van tabellen

Tabel 1.1	Proportie koppels in de controletellingen, per jaar.	10
Tabel 3.1	Overzicht van het aantal WBE's die voldoen aan de drempelwaarde van 3 koppels per 100 ha open ruimte, per provincie. De percentages in kolom 2 t.e.m 5 tonen het percentage binnen iedere provincie. De percentages in de laatste kolom tonen het percentage van alle WBE's in Vlaanderen.	20
Tabel 1	Overzicht van de oppervlakte open ruimte per WBE.	30
Tabel 2	Overzicht van het aantal koppels per 100 ha open ruimte per WBE. Merk op dat datakwaliteitstesten pas ingevoerd werden sinds 2025.	31
Tabel 3	Overzicht van de impact van de testen. Kolom 5 toont het percentage van de tellingen met minstens één observatie in de open, bejaagbare ruimte van de WBE dat verwijderd werd. Kolom 3 en 4 tonen dit voor ieder van de testen apart. Kolom 6 en 7 tonen het berekend aantal koppels voor en na het verwijderen van deze tellingen. Kolom 8 toont het berekend aantal koppels na toepassing van drie extra, uitgebreidere datakwaliteitstesten. Dit cijfers is dit jaar niet bruikbaar als beoordeling (zie sectie 1.2). De laatste rij toont het gemiddelde over alle WBE voor ieder van de testen apart en in totaal.	32

Verklarende woordenlijst

- *Telling*: De uitvoering van het telprotocol op het terrein door een teller op een specifieke voor- of namiddag (typisch duurt een telling ongeveer 3 uur). Tijdens een telling worden telpunten bezocht. Op ieder telpunt wordt het geluid van een roepende patrijs afgespeeld, kijkt men rond met de verrekijker en noteert men alle waarnemingen van patrijs. Idealiter worden er overal vier tellingen uitgevoerd tijdens het telseizoen.
 - *Controletelling*: Een telling die uitgevoerd wordt door onafhankelijke controlebedrijven in opdracht van ANB.
- *Teller*: De persoon die een telling uitvoert op het terrein.
 - *WBE teller*: Een teller die tellingen uitvoert ten behoeve van de berekening van het aantal koppels voor een WBE.
 - *Controle teller*: Een teller van een onafhankelijk controlebedrijf die tellingen uitvoert in opdracht van ANB.
- *Telpunt*: De locatie waar een teller het geluid van een roepende patrijs afspeelt en rond kijkt, op zoek naar patrijzen. Voor gebiedsdekkende tellingen liggen telpunten ongeveer 400m verwijderd van elkaar. Het is aangeraden om bij het begin van het telseizoen alle telpunten vast te leggen en deze te bezoeken tijdens de tellingen.
- *(Tel)protocol*: Een duidelijke beschrijving van hoe een telling moet uitgevoerd worden in het veld en hoe de data correct wordt doorgegeven. Een protocol moet er voor zorgen dat alle tellers dezelfde methodologie volgen zodat ook de dataverwerking voor alle tellers uniform kan verlopen.
- *Waarneming*: Een waarneming van patrijs in het veld. We onderscheiden groepen (meer dan twee patrijzen in groep), koppels (een haan en hen), solitaire dieren en geluidswaarnemingen (een patrijs wordt gehoord maar niet gezien). Een telling omvat meestal verschillende waarnemingen die door één teller op één voor- of namiddag werden waargenomen tijdens het uitvoeren van het telprotocol.
- *Afwijkende waarnemingen*: De waarnemingen afkomstig van tellers die volgens minstens één data-kwaliteitstest afwijken van het verwachte patroon.
- *Cluster / clustering*: Gezien het zeer onwaarschijnlijk is dat alle patrijzen in een gebied tijdens slechts één telling waargenomen worden, raadt het telprotocol aan om vier keer te tellen. Gezien patrijzenkoppels redelijk honkvast zijn, is het mogelijk dat ze tijdens meerdere tellingen op quasi dezelfde locatie waargenomen worden. Om dubbeltellingen te vermijden bij de berekening van het aantal koppels in het gebied, worden waarnemingen van verschillende tellingen die dicht (minder dan de fusieafstand van 366m) bij elkaar liggen geclusterd. Indien een cluster minstens één koppelwaarneming bevat, telt de cluster mee als één koppel. Indien er geen koppel maar minstens twee andere waarnemingen in een cluster zitten, telt de cluster mee als 0.5 koppel.
- *Type 1 fout*: Bij het uitvoeren van een statistische test gaat men na of men een nulhypothese kan verwerpen of niet. Er bestaat steeds een kans dat er een fout wordt gemaakt en de nulhypothese ten onrechte verworpen of geaccepteerd wordt. Bij een type 1 fout wordt de nulhypothese ten onrechte verworpen terwijl deze in werkelijkheid waar is (vals positief). Het significantieniveau is de vooraf vastgestelde maximale kans op het maken van een type 1 fout. Typisch wordt er een significantieniveau van 5% gekozen, maar wij kiezen echter 1% om het aantal vals positieven te beperken. Dit zal zorgen voor een conservatievere schatting van het aantal tellers die de testen niet passeren.
- *Correctie voor meervoudig testen*: Bij elke test aanvaarden we een zekere kans op vals positieven. Wanneer we de test meerdere keren toepassen (een keer voor elke teller), dan neemt het aantal vals positieven toe. Als we 100 keer testen bij telkens 1% kans op een vals positief, dan zullen we bijna zeker minstens één vals positief resultaat hebben. Daarom verlagen we de drempel tot $f = 1 - (1 - p)^{1/n}$. Waarbij p de gewenste kans op hoogstens 1 vals positief over alle testen is, n het

- *Aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid:* We beschouwen de waarnemingen als afwijkend van enkel die tellers waarbij de afwijking dermate extreem is, dat er hoogstens 1% kans is dat we één individuele teller ten onrechte als afwijkend beschouwen.

Samenvatting

Eén van de voorwaarden om de jacht op patrijs te openen is dat er volgens de wilddrapporten van de drie voorgaande kalenderjaren gemiddeld minstens 3 broedparen per 100 ha open ruimte aanwezig zijn binnen de jachtterreinen die aangesloten zijn bij de wildbeheereenheid (WBE). Omdat het meest recente wilddrapport steeds één jaar achterloopt op het jaar waarin de jacht wordt uitgevoerd, en gezien de aanhoudende achteruitgang van de patrijs in Vlaanderen, wil het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) een beter zicht krijgen op de actuele voorjaarsstand in 2026. Hiervoor worden alle WBE's gevraagd om patrijzen te tellen volgens een gestandaardiseerd telprotocol.

Het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) verwerkt jaarlijks de aangeleverde telgegevens. Tot 2024 werden alle aangeleverde telgegevens aanvaard en meegenomen in de schatting van het aantal aanwezige koppels. In 2025 werden de aangeleverde telgegevens voor het eerst onderworpen aan drie eenvoudige datakwaliteitstesten. Deze testen spoorden individuele tellingen op waarvan we met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid kunnen stellen dat de waarnemingen niet volgens het telprotocol ingezameld en doorgegeven werden. Daarom namen we deze waarnemingen niet mee voor de berekening van het aantal aanwezige koppels. Door enkele aanpassingen aan het telprotocol werden in 2026 slechts twee aangepaste testen gehanteerd.

De twee datakwaliteitstesten wijzen op een lage kwaliteit van sommige waarnemingen. Zo voldoet 18% van de waarnemingen niet aan deze testen, die enkel de meest uitgesproken afwijkende waarnemingen verwerpen. De aanpassing van het telprotocol in 2026, waarbij ook telpunten gerapporteerd zouden worden, had normaal de mogelijkheid moeten bieden om bijkomende datakwaliteitstesten toe te passen en zo de kwaliteit van de data te verhogen. Door de huidige lage datakwaliteit van de telpunten, is de toepassing van deze extra testen op de beschikbare gegevens echter niet mogelijk. De problemen met telpunten zijn te wijten aan de recente wijziging van het telprotocol, onvoldoende duidelijke communicatie, technische beperkingen van de applicatie en fouten bij het digitaal invoeren van de gegevens.

In totaal gaven 52 van de 176 erkende WBE's aan in het voorjaar van 2026 tellingen uit te willen voeren volgens het gestandaardiseerde telprotocol. Op basis van de aangeleverde telgegevens en na het toepassen van de twee datakwaliteitstesten voldoen 9 WBE's aan de drempelwaarde voor het bejagen van patrijs van een populatiedichtheid van minstens 3 koppels per 100 hectare.

Om een correcte inschatting te maken van de voorjaarsstand, zal het nodig zijn om de datakwaliteit te verhogen. Het belang van dergelijke monitoring zal in de toekomst enkel toenemen gezien de aanhoudende daling van de patrijzenpopulatie in Vlaanderen. We raden daarom aan om in te zetten op een performante smartphone-app voor de gegevensverzameling op het terrein. Dit moet de gebruiker ondersteunen bij het correct invoeren van waarnemingen. Bovendien kan een correcte automatische registratie van de bijhorende telpunten en routetracking bijdragen aan een verhoging van de datakwaliteit.

Gerichte onafhankelijke professionele tellingen zullen nodig blijven aangezien de datakwaliteitstesten enkel de meest afwijkende telgegevens kunnen detecteren. Naast het huidige telsysteem kunnen ook alternatieve monitoringsscenario's worden overwogen. Die kunnen rekening houden met het dalende aantal WBE's dat aan de drempelwaarde zal voldoen, gezien de aanhoudende en recent sterke achteruitgang van de patrijs.

Summary

One of the requirements for opening the grey partridge hunting season is the presence of at least an average of 3 breeding pairs per 100 hectares of open terrain, according to the game reports of the three preceding calendar years, within the hunting grounds affiliated with the Game Management Unit (GMU). Because the most recent game report is always one year behind the year in which hunting takes place, and in light of the ongoing decline of the grey partridge population in Flanders, the Agency for Nature and Forests (ANB) wishes to obtain an up-to-date assessment of the spring population in 2026. To this end, all GMUs were requested to count partridges according to a standardized survey protocol.

The Research Institute for Nature and Forests (INBO) annually processes the submitted survey data. Until 2024, all submitted survey data were accepted and used to estimate the number of breeding pairs present. In 2025, the submitted survey data were subjected to three simple data quality tests for the first time. These tests identified individual surveys whose observations, with near certainty, had not been collected and reported in accordance with the survey protocol. Consequently, these observations were excluded from the calculation of the number of breeding pairs present. Due to some modifications to the survey protocol, only two adapted data quality tests were applied in 2026.

The two data quality tests indicate poor quality of some of the submitted survey data of 2026. As many as 18% of the observations failed to pass the two tests, even though these tests only reject the most extreme outlying observations. The 2026 modification of the survey protocol, requiring the reporting of survey points as well, should have enabled the application of additional data quality tests aimed at improving data quality. However, due to the poor quality of the survey point data, applying such tests to the current dataset was not feasible. The underlying causes of the poor survey point data quality include recent changes to the protocol, insufficiently clear communication, technical issues with the application and the incorrect digitization of field data.

In total, 52 of the 176 officially recognized GMUs indicated their intention to conduct surveys in spring 2026 according to the standardized survey protocol. Based on the submitted survey data and after applying the two data quality tests, 9 GMUs met the threshold required for grey partridge hunting, namely a population density of at least 3 breeding pairs per 100 hectares.

To correctly estimate the population spring density, it will be necessary to improve the data quality. The importance of such monitoring will only increase in the future, given the ongoing decline of the grey partridge population in Flanders. We therefore recommend implementing a high-performance smartphone application for field data collection. Such an application should assist users in correctly recording their observations. Accurate automatic logging of survey points and route tracking can also help enhance data quality.

Targeted, independent professional surveys will remain necessary, as the data quality tests can only detect the most anomalous survey results. Instead of the current survey system, alternative monitoring scenarios could be considered. These scenarios may take into account the declining number of GMUs expected to meet the threshold value, given the recent and ongoing sharp decline of the grey partridge population.

1 INLEIDING

Eén van de twee voorwaarden om te kunnen jagen op patrijs volgens artikel 22 van het jachtvoorwaardenbesluit is de aanwezigheid van gemiddeld 3 broedparen per 100 ha open ruimte volgens de wilddrapporten gedurende de drie voorgaande kalenderjaren binnen de jachtterreinen aangesloten bij de wildbeheereenheid (WBE). Omdat het recentste wilddrapport steeds een jaar achter loopt t.o.v. het jaar waarin de jacht uitgevoerd wordt en gegeven de aanhoudende achteruitgang van de patrijs in Vlaanderen ([Onkelinx et al., 2026b](#)), wenst het Agentschap Natuur en Bos zicht te krijgen op de actuele voorjaarsstand van 2026. In navolging van de vorige vijf jaren, werd een gestandaardiseerd telprotocol gebruikt om het aantal aanwezige broedparen in 2026 te bepalen.

De data van de tellingen worden verzameld via een smartphone-app en via een webtoepassing, beiden in beheer van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB). Het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) staat vervolgens in voor de verwerking van de telgegevens als basis voor het beleid. INBO rapporteert de wetenschappelijk onderbouwde verwerking van de aangeleverde gegevens; de beleidsbeslissing over het openen van de jacht behoort tot de bevoegde overheid. Tot 2024 werden alle aangeleverde telgegevens aanvaard en meegenomen voor het schatten van het aantal aanwezige koppels. Nochtans bleek uit een verkenning van de data dat er vragen gesteld konden worden bij de kwaliteit van bepaalde telgegevens. Dit was de aanleiding om in 2025 voor het eerst drie eenvoudige datakwaliteitstesten toe te passen op de ruwe telgegevens. Deze datakwaliteitstesten spoorden individuele tellingen op waarvan de waarnemingen met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid niet volgens het telprotocol ingezameld en doorgegeven werden. Daarom werden deze afwijkende waarnemingen niet weerhouden voor de berekening van het aantal aanwezige koppels.

De impact van het toepassen van deze drie datakwaliteitstesten in 2025 verschilde tussen de WBE's: voor sommige was er geen of weinig impact, voor andere was die zeer groot. Hoewel de impact reeds groot kon zijn, merkten we nog steeds patronen in bepaalde telgegevens die niet in lijn lagen met de verwachte patronen. De opgestelde testen verwierpen immers, zoals voorzien, enkel de meest extreem afwijkende data. De opzet was dan ook om in 2026 de applicatie verder te ontwikkelen om veelvoorkomende fouten te voorkomen en de datakwaliteitstesten te verfijnen om foutieve en fictieve gegevens tegen te houden.

Op basis van de vaststellingen over de datakwaliteit in 2025, nam het ANB drie initiatieven voor het telseizoen in 2026. Vooreerst werden de WBE's die geïmpacteerd werden door de datakwaliteitstesten, erop gewezen het telprotocol correct uit te voeren op het terrein en de nodige aandacht te besteden aan het digitaliseren van de waarnemingen. Daarnaast werd het telprotocol aangepast (zie sectie 1.1), onder andere met het oog op het verhogen van de datakwaliteit. Zo wordt opnieuw gevraagd om de telpunten van waarop geteld wordt, aan te duiden op de kaart. Het protocol is beschikbaar op [de website van het ANB](#) en beschrijft de randvoorwaarden en de praktische uitvoering van een telling. Tenslotte werden de smartphone-app en de webapplicatie voor het doorgeven van de telgegevens aangepast aan de wijzigingen van het telprotocol. Zowel de aanpassing aan het telprotocol als aan de applicatie werden door het ANB kort voor de aanvang van het telseizoen gecommuniceerd aan de WBE's.

Gezien het aantal broedparen per 100 ha open ruimte moet worden vastgesteld, is het belangrijk om per WBE de oppervlakte open ruimte te kennen. In het werkingsgebied van iedere WBE werd de open ruimte die geschikt is voor patrijs afgebakend. Voor details over de afbakening van de jachtterreinen en het vaststellen van de oppervlakte open ruimte verwijzen we naar [Onkelinx et al. \(2023\)](#) en [Onkelinx et al. \(2026a\)](#).

1.1 TESTEN VOOR NALEIVING TELPROTOCOL

.....

Het telprotocol werd in 2026 geüpdatet. De belangrijkste wijzigingen zijn:

- In 2026 worden twee van de drie testen uit 2025 aangepast aan het nieuwe telprotocol (zie gedetailleerde beschrijving verder in sectie 1.2). De derde test is niet meer relevant voor het nieuwe protocol (zie

De twee datakwaliteitstesten focussen op de volgende twee zaken:

- In sectie 1.2 beschrijven we daarnaast nog enkele datakwaliteitstesten die dit jaar gepland waren maar niet konden uitgevoerd worden doordat de telpunten onnauwkeurig of niet correct werden geregistreerd.

1.1.1 Test 1: proportie koppels

Het telprotocol schrijft voor dat alle patrijzenwaarnemingen moeten ingegeven worden in de smartphone-app of de web-applicatie. Er zijn 4 types waarnemingen; koppels, groepen, solitaire patrijzen, en patrijzen die niet gezien maar wel gehoord werden. Tijdens de controletellingen, uitgevoerd door onafhankelijke controletellers in opdracht van ANB, schommelt de proportie koppels in de waarnemingen erg over de jaren (Tabel 1.1). Gemiddeld gezien, over alle 6 controle jaren, was 28% van de waarnemingen een koppel. Gezien de proportie koppels in de data van de controletellers steeds minder dan 60% bedraagt, leggen we de bovengrens van een realistische proportie koppels op 60%.

We gaan voor iedere teller na of de kans heel klein is dat de werkelijke proportie koppels in de data van de teller kleiner dan of gelijk aan 60% is. In 2025 werd deze test uitgevoerd op het niveau van een telling. In 2026 wordt de test uitgevoerd op het niveau van een teller zodat we meer data hebben om een uitspraak te doen. Deze test verwerpt enkel de meest afwijkende data:

- Gezien de controletellingen, is een proportie koppels van 60% wellicht reeds een overschatting. Dit zal zorgen voor een meer conservatieve (kleinere) schatting van het aantal tellingen die de test niet passeren.
- We bepalen voor iedere teller apart wat de kans is dat de proportie koppels in al zijn tellingen 60% of minder is. We hanteren een significantieniveau van 0.01 en corrigeren voor het feit dat we meerdere testen (één voor iedere teller) uitvoeren zodat de algemene kans op een type 1 fout 0.01 blijft. Dit lage significantieniveau zal ervoor zorgen dat enkel de meest afwijkende tellers falen op de test.

Tabel 1.1: Proportie koppels in de controletellingen, per jaar.

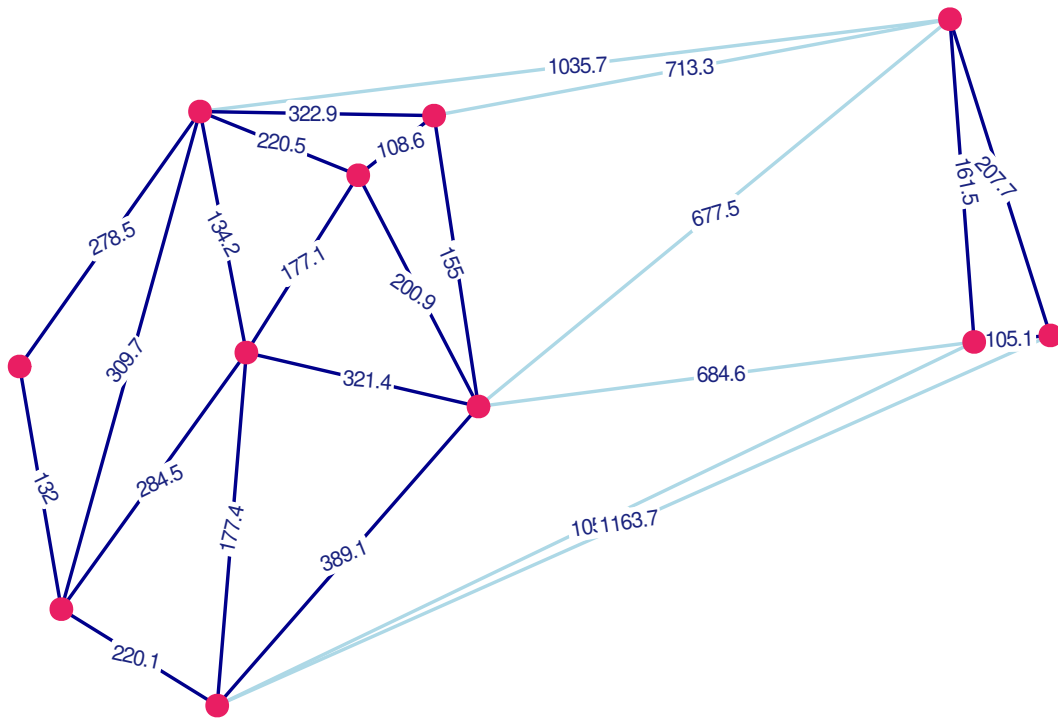
Jaar	Proportie koppels	0.95CI	Aantal waarnemingen
2021	50%	[48%, 53%]	1161
2022	29%	[27%, 32%]	1509
2023	9%	[7%, 10%]	1635
2024	39%	[34%, 44%]	321
2025	40%	[32%, 48%]	155
2026	30%	[24%, 35%]	250

1.1.2 Test 2: afstand tussen waarnemingen

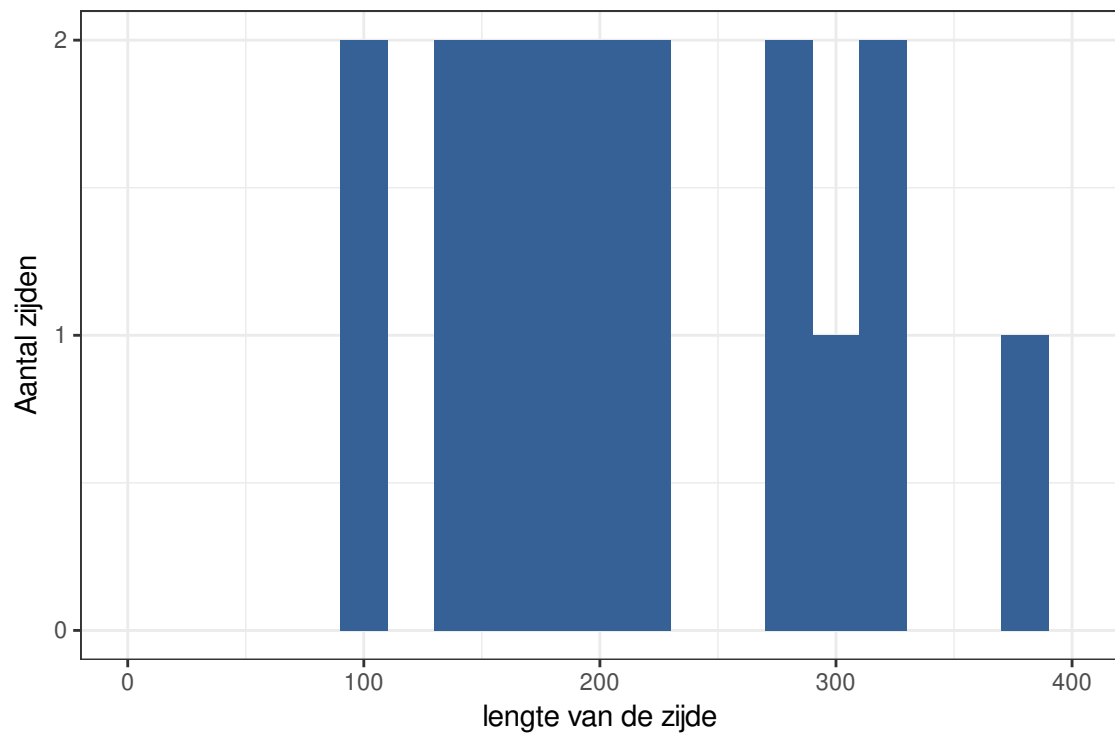
Figuur 1.1 toont een fictief voorbeeld van waarnemingen binnen één telling (de rode stippen). Buurwaarnemingen worden door lijnsegmenten met elkaar verbonden in een [Delaunay-triangulatie](#). Voor deze tweede test kijken we naar de verdeling van de lengte van de zijden van de driehoeken in de Delaunay triangulatie binnen iedere telling. Voor de waarnemingen in Figuur 1.1 wordt deze verdeling getoond in Figuur 1.2.

De locatie van patrijzen in de natuur is een natuurlijk (random) proces. Soms zitten de dieren dicht bij elkaar, en soms wat verder. Het is belangrijk dat de werkelijke locatie van de patrijzen nauwkeurig wordt doorgegeven omdat de afstand tussen waarnemingen een belangrijke rol speelt bij het bepalen van het aantal koppels. Onze hypothese is dat, indien het telprotocol niet gevolgd wordt of de data onnauwkeurig gedigitaliseerd wordt, de waarnemingen onnatuurlijk ruimtelijk gespreid zijn. Deze test is 2026 aangepast om rekening te houden met het nieuwe telprotocol:

- We gebruiken de data van de WBE tellers uit 2026 als referentie in plaats van de data van controletellers.
- Maximale lengte van de zijden van de Delaunay triangulatie van 400 meter in plaats van 732 meter.
- Test wordt uitgevoerd op het niveau van een teller in plaats van op het niveau van een telling.

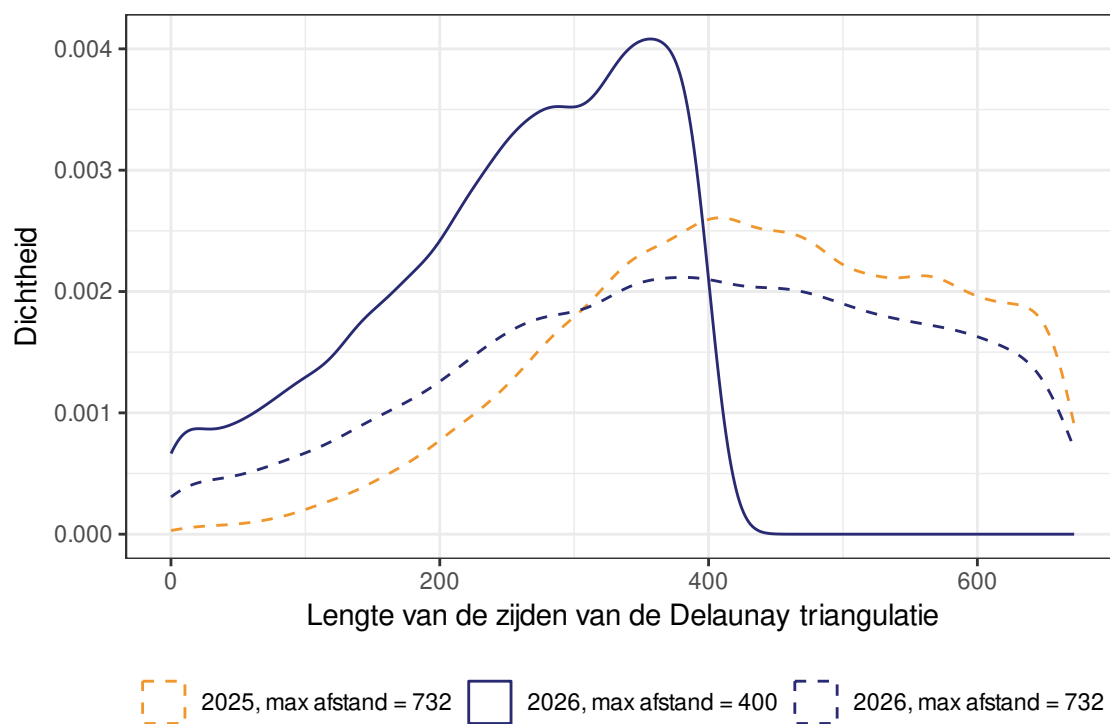
Figuur 1.1: Een voorbeeld van een Delaunay triangulatie. Rode punten zijn waarnemingen uit één telling. Iedere Delauney zijde toont de lengte van die zijde in meters. Enkel zijden met een lengte van maximum 400 meter (donkerblauw) worden in rekening gebracht bij de tweede test.

Figuur 1.2: Histogram die de verdeling van de lengte van de zijden van de Delauney triangulatie toont.

In 2025 werden de controletellingen van de afgelopen 5 jaar gebruikt als model voor een realistische spreiding van de waarnemingen van WBE tellers en werd er gefocust op Delaunay edges die een lengte hebben van maximum 2 keer de fusieafstand (732 meter). Het nieuwe telprotocol laat nu ook niet gebiedsdekkende tellingen toe. De stippellijnen in Figuur 1.3 tonen inderdaad dat er tussen 2025 en 2026 een behoorlijke verschuiving is in de verdeling van de lengte van de zijden van de Delaunay triangulatie, vermoedelijk door deze wijziging in het telprotocol. Gezien de controletellers steeds gebiedsdekkend tellen, is deze data mogelijks geen goed model meer voor de waarnemingen van de WBE-tellers. Deze test wordt daarom aangepast zodat data van de WBE tellers van 2026 nu als model gebruikt wordt voor een realistische spreiding van waarnemingen volgens het nieuwe telprotocol. Sommige tellers pastten in 2026 hun telstrategie aan door enkele geïsoleerde telpunten te bezoeken in plaats van gebiedsdekkend te tellen. Tellers die geïsoleerde telpunten bezoeken worden benadeeld indien we lengtes van de zijden van de Delaunay triangulatie bekijken tot 732 meter aangezien zij weinig waarnemingen registreren die 400m tot 732m van elkaar liggen. Doordat deze tellers niet gebiedsdekkend tellen, ontstaan er gaten in hun waarnemingen waardoor er een ander patroon in hun spreiding ontstaat dan bij gebiedsdekkende tellers. Voor niet-gebiedsdekkende tellingen dient dan ook teruggevallen te worden op de maximale afstand die waarnemingen uit elkaar kunnen liggen vanop één telpunt gezien. We gaan er hierbij vanuit dat patrijzen tot ongeveer 200m van een telpunt waargenomen kunnen worden. Hierdoor bedraagt de maximale afstand tussen waarnemingen 400m. Zonder betrouwbare data met betrekking tot de telpunten (zie sectie 1.2), is het niet mogelijk om tellers die gebiedsdekkend tellen te onderscheiden van tellers die geïsoleerde telpunten tellen. Daarom werd er besloten om de verdeling van de lengte van de zijden van de Delaunay triangulatie te bekijken tot een maximale lengte van 400m in plaats van 732m. Hoewel dit de statistische kracht van de test vermindert (de kans dat we een afwijkende spreiding kunnen detecteren daalt), maakt dit de test wel eerlijker voor tellers die ervoor kiezen om geïsoleerde telpunten te tellen. In tegenstelling tot vorig jaar is deze test echter afgezwakt voor tellers die gebiedsdekkend tellen. De volle, blauwe lijn in Figuur 1.3 wordt de referentie voor alle tellers. Tot slot zal de test nu op het niveau van de teller uitgevoerd worden in plaats van op het niveau van de telling om de uitspraak op meer data te kunnen baseren.

We vergelijken de verdeling van de lengte van de zijden in de Delaunay triangulatie voor de WBE tellers van 2026 met de verdeling van de lengte van de zijden in de Delaunay triangulatie van iedere individuele teller. Figuur 1.2 toont de verdeling van de lengte van de zijden van de fictieve telling uit Figuur 1.1. Voor iedere telling, gebruiken we een Wilcoxon test om na te kijken of de verdeling van de lengte van de zijden significant verschilt van wat we op basis van de volledige dataset aan waarnemingen van WBE tellers uit 2026 verwachten (de volle blauwe lijn in Figuur 1.3). We bekijken enkel de lengte van zijden die kleiner zijn dan 400 meter.

Figuur 1.3: Verdeling van de lengte van de zijden van de driehoeken in de Delaunay triangulatie in de data van de WBE tellers voor 2025 en 2026 en voor verschillende maximale lengtes.

Zowel de smartphone-app als de webapplicatie kunnen de openruimtekaart weergeven. Het afgelopen telseizoen bleek het niet mogelijk te zijn om waarnemingen in te geven in de niet-open bejaagbare ruimte. Het is cruciaal dat tellers hun waarnemingen onbelemmerd kunnen plaatsen op de locatie waar ze de patrijzen hebben waargenomen, zoals het telprotocol voorschrijft. Het is daarnaast zinvol om de meest recente versie van de kaart beschikbaar te maken voor de tellers omdat zij correcties kunnen doorvoeren door OpenStreetMap te actualiseren (Onkelinx *et al.*, 2026a), maar het mag het invoeren van waarnemingen niet beïnvloeden of belemmeren.

de beschikbaarheid van de telpunten toe om na te gaan of de waarnemingen zich binnen het gezichtsveld van het telpunt bevinden. Tijdens het telseizoen bleek echter al snel dat de data met betrekking tot de telpunten van zeer slechte kwaliteit is. Zowel in de data die met de smartphone-app, live in het veld, werd verzameld als data die via de web-applicatie werd gedigitaliseerd waren er verschillende problemen, zoals hierboven reeds beschreven werd.

Naast hoger vermelde problemen met de nauwkeurigheid van de telpunten die geregistreerd werden via de smartphone-app, zijn veelvoorkomende fouten met betrekking tot de telpunten die doorgegeven werden via de webapplicatie:

- Binnen één telling werden er verschillende telpunten op exact hetzelfde tijdstip bezocht.
- Indien een teller een telpunt bezoekt maar niets ziet, schrijft het telprotocol voor dat er “Geen waarneming” moet worden geregistreerd. Aan sommige telpunten werden zowel waarnemingen van patrijzen als “Geen waarneming” gelinkt, wat niet mogelijk is. Dit wijst mogelijk op een digitalisatiefout zoals het meermaals aanduiden van hetzelfde telpunt.
- Bij verschillende tellingen werden alle waarnemingen gelinkt aan slechts één telpunt. Dit indiceert ofwel een digitalisatiefout ofwel betreft dit losse, individuele waarnemingen. Hoewel het telprotocol toelaat om bij het zich verplaatsen tussen telpunten (dus tijdens de telling/teldag zelf) losse waarnemingen van patrijzen te noteren, valt het rapporteren van losse individuele waarnemingen buiten de tellingen niet onder het gestandaardiseerde telprotocol. Patrijzen kunnen zich gedurende het telseizoen over grotere afstanden verplaatsen dan de gehanteerde fusieafstand (zie [Scheepers et al., 2026a](#)). Het rapporteren van individuele waarnemingen buiten de dagen van de werkelijke telling, verhoogt dan de kans op het overschatten van het aantal aanwezige koppels.

Bovenstaande fouten werden vanaf begin april naar de WBE's gecommuniceerd waarna ze de kans kregen om fout gedigitaliseerde telpunten en bijhorende waarnemingen te verwijderen en opnieuw correct in te geven. Sommige WBE's leverden een grote inspanning om deze fouten te corrigeren. Desalniettemin moest er geconcludeerd worden dat de telpuntlocaties die via de web-applicatie werden geregistreerd actueel niet gebruikt kunnen worden voor de vooropgestelde datakwaliteitstests.

Naast een schatting van het aantal koppels per 100ha open, bejaagbare ruimte op basis van alle data en de data na de twee datakwaliteitstesten, maken we een derde schatting na:

- het elimineren van tellingen die met de smartphone-app werden ingevoerd maar niet live in het veld werden gedigitaliseerd.
- het elimineren van waarnemingen waar de telpunten niet correct werden ingegeven (telpunten die op hetzelfde moment worden bezocht of die gelinkt worden aan “Geen waarneming” en patrijzenwaarnemingen).
- het elimineren van waarnemingen die buiten het gezichtsveld vallen. We gaan er van uit dat men tot ongeveer 200m patrijzen kan waarnemen. We bouwen extra marge in en leggen de grens op 400m.

Hoewel deze drie testen momenteel niet helemaal geschikt zijn gezien bovenstaande problemen met de datakwaliteit, geeft deze derde schatting wel een goede inschatting van de omvang van de datakwaliteitsproblemen. Indien bovenstaande problemen opgelost worden, zouden deze testen in de toekomst wel inzetbaar zijn om de datakwaliteit te verhogen. Op die manier voorkomen we dat afwijkende waarnemingen leiden tot een overschatting van het aantal koppels.

In sectie 4.2 worden enkele suggesties geformuleerd om de datakwaliteit in de toekomst te verhogen.

2 OVERZICHT DATA

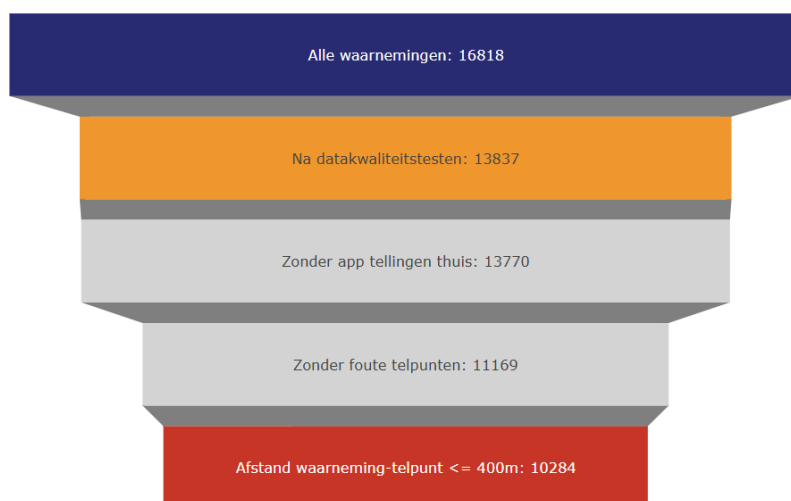
Figuur 2.1 toont het totaal aantal waarnemingen van patrijs voor het telseizoen 2026 na respectievelijk:

- het uitvoeren van twee datakwaliteitstesten.
- het uitvoeren van drie bijkomende testen die momenteel niet helemaal toepasbaar zijn gezien de slechte datakwaliteit.

Vooreerst merken we op dat het totaal aantal waarnemingen (16818 waarnemingen voor 52 WBE's die zouden deelnemen aan het telseizoen) veel lager is dan de afgelopen telseizoenen. In 2025 waren er nog 37940 waarnemingen voor 54 WBE's en in 2024 waren er 43325 waarnemingen voor 58 WBE's.

In dit rapport wordt er gefocust op de data die de twee datakwaliteitstesten doorstaan (geel in Figuur 2.1) en de schatting van het aantal koppels per 100 ha die daaruit volgt. In de bijlage kan er ook een schatting van het aantal koppels per 100 ha gevonden worden op basis van de volledige dataset (blauw in Figuur 2.1) en een schatting na een uitgebreidere datakwaliteitscontrole op basis van de telpunten (rood in Figuur 2.1). De schatting op basis van alle waarnemingen is wellicht een overschatting aangezien deze data telgegevens bevatten die niet conform het telprotocol verzameld werden. De schatting na een uitgebreidere datakwaliteitscontrole van de telpunten geeft een indicatie van het resultaat indien er nu reeds uitgebreid gecontroleerd zou worden met betrekking tot de telpunten. Deze schatting is wellicht te laag gezien de lage kwaliteit van de telpunten.

Zoals beschreven in sectie 1.2 hadden de WBE's de kans om fout gedigitaliseerde telpunten en hun bijhorende waarnemingen te laten verwijderen en opnieuw correct in te geven. In totaal werden er zo 1745 waarnemingen verwijderd op vraag van de WBE. Deze waarnemingen worden uiteraard niet in rekening gebracht bij de 16818 waarnemingen die gebruikt worden voor de eerste schatting. Het is niet mogelijk om te achterhalen hoeveel van deze waarnemingen (niet) opnieuw werden ingegeven.

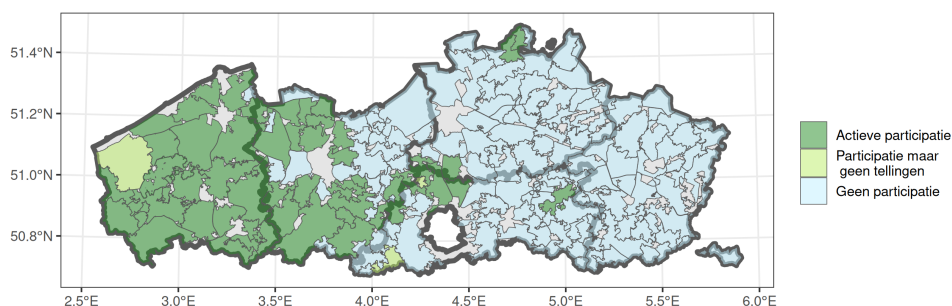
Figuur 2.1: Overzicht van het aantal waarnemingen in de volledige dataset en na datakwaliteitscontrole. De rode laag is indicatief en wordt niet gebruikt als centrale rapporteringsbasis, omdat de telpuntgegevens onvoldoende betrouwbaar zijn.

3 AANTAL PATRIJZENKOPPELS PER WILDBEHEERENHEID OP BASIS VAN GESTANDAARDISEERDE TELLINGEN

Voor het aantal koppels per 100 ha berekend wordt, worden tellingen die niet voldoen aan minstens één van de twee datakwaliteitstesten zoals beschreven in sectie 1.1 verwijderd. Alle figuren en tabellen in dit hoofdstuk zijn op basis van deze gefilterde dataset, tenzij anders gespecificeerd.

3.1 PARTICIPATIE WBE'S

Van de 176 erkende WBE's in 2026, gaven 52 WBE's (30%) aan het gestandaardiseerde telprotocol te willen toepassen voor het uitvoeren van hun tellingen. Voor 3 van deze WBE's werden er geen tellingen ontvangen waardoor we geen berekening van het aantal koppels uit kunnen voeren (zie "Participatie maar geen tellingen" in Figuur 3.1). De deelnemende WBE's situeren zich hoofdzakelijk in de westelijke helft van Vlaanderen (Figuur 3.1).

Figuur 3.1: Geografisch overzicht van de participatie van de WBE's.

3.2 RESULTATEN

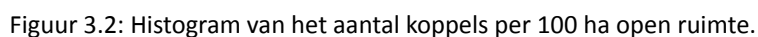
3.2.1 Relatieve telinspanning

Het is de verantwoordelijkheid van de WBE om een voldoende groot gebied te tellen. Wanneer er voor bepaalde gebieden geen gegevens ontvangen werden, wordt er in deze analyse van uitgegaan dat er geen patrijzen aanwezig zijn in dit gebied. De oppervlakte open ruimte (Onkelinx *et al.*, 2026a) binnen gebieden die niet geteld worden, wordt wel in rekening gebracht bij de berekening van de populatiedichtheid (koppels per 100 ha). Afhankelijk van de mate waarin de tellingen niet gebiedsdekkend uitgevoerd werden, kan het in rekening brengen van gebieden waar geen tellingen werden uitgevoerd een belangrijke invloed hebben op de geschatte densiteit aan koppels.

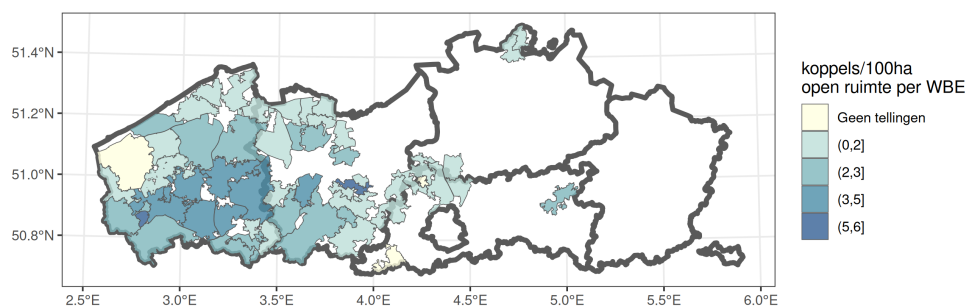
Tot 2025 werd de telinspanning steeds geschat aan de hand van het aantal tellingen per 100 ha open ruimte. Omdat een telling beperkt was tot 2u45 en een teller in die tijdspanne ongeveer 150 tot 200 ha kan bezoeken, konden we het aantal tellingen als een benadering voor de getelde oppervlakte beschouwen. Het telprotocol van 2026 zou een betere inschatting geven omdat de tellers de telpunten moeten opgeven. Het

3.2.2 Aantal koppels per 100 ha open ruimte

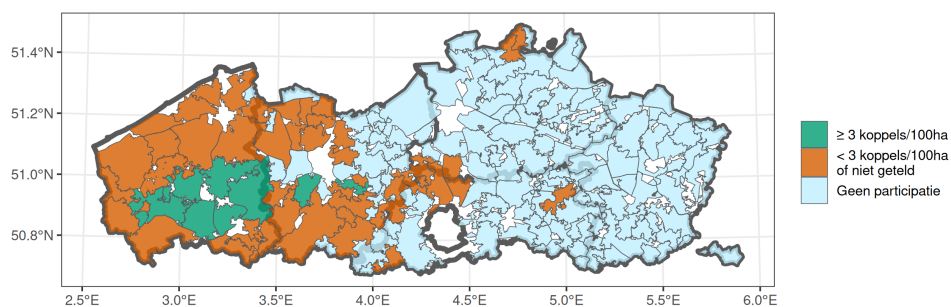
Figuur 3.2 toont een histogram voor het aantal koppels per 100 ha open ruimte voor de WBE's die in 2026 hebben aangegeven dat ze zouden tellen (52 WBE's in totaal). 9 WBE's, oftewel 17% van alle WBE's die aangaven dat ze gingen tellen, hebben 3 of meer koppels per 100 ha open ruimte. 7 WBE's tellen tussen 3 en 5 koppels per 100 ha open ruimte, en 2 WBE's boven 5 koppels per 100 ha open ruimte, met een maximum van 5.6 koppels per 100 ha open ruimte.

Figuur 3.4 toont de ligging van de WBE's die voldoen aan de drempelwaarde. Tabel 3.1 toont, voor iedere provincie, het aantal en het percentage van de WBE's in de provincie die al dan niet participeerden en/of voldoen aan de drempelwaarde van 3 koppels per 100 ha.

Figuur 3.3: Aantal koppels per 100 ha open ruimte per WBE op de kaart van Vlaanderen.

Figuur 3.4: Overzicht van WBE's die al dan niet voldoen aan de drempelwaarde van 3 koppels per 100 ha open ruimte.

Tabel 3.1: Overzicht van het aantal WBE's die voldoen aan de drempelwaarde van 3 koppels per 100 ha open ruimte, per provincie. De percentages in kolom 2 t.e.m 5 tonen het percentage binnen iedere provincie. De percentages in de laatste kolom tonen het percentage van alle WBE's in Vlaanderen.

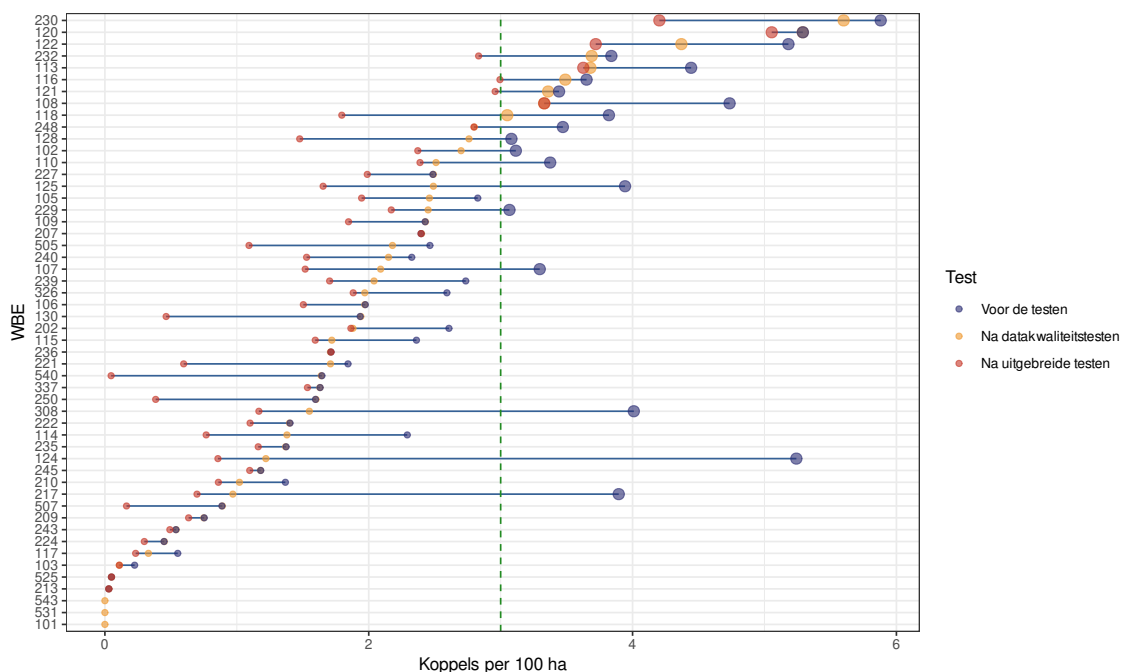
Provincie	>=3 koppels/100ha	<3 koppels/100ha	Niet geteld	Geen participatie	Totaal
West-Vlaanderen	7 (30%)	14 (61%)	1 (4%)	1 (4%)	23 (13%)
Oost-Vlaanderen	2 (5%)	19 (45%)	0 (0%)	21 (50%)	42 (24%)
Vlaams-Brabant	0 (0%)	4 (12%)	2 (6%)	27 (82%)	33 (19%)
Antwerpen	0 (0%)	3 (7%)	0 (0%)	39 (93%)	42 (24%)
Limburg	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	36 (100%)	36 (20%)
Totaal	9 (5%)	40 (23%)	3 (2%)	124 (70%)	176 (100%)

3.2.3 Impact van de testen

Zoals beschreven in Sectie 1.1 werd de ruwe data eerst aan twee testen onderworpen om na te gaan of het telprotocol correct gevolgd werd. Het niet volgen van het telprotocol, fictieve data en/of het onnauwkeurig digitaliseren van de data maakt het onmogelijk om een betrouwbare berekening van het aantal koppels per 100 ha uit te voeren.

Data die niet voldoet volgens de huidige testen gebruiken om het aantal koppels per 100 ha te bereken zal resulteren in een overschatting van het aantal koppels. We gebruiken in de voorgaande secties daarom enkel de data die voldoet aan alle twee de datakwaliteitstesten. De data die niet voldoet volledig verwijderen geeft een conservatievere schatting van het aantal koppels en zou kunnen resulteren in een onderschatting. We hebben onvoldoende betrouwbare data om van regio's waar tellingen verwijderd zijn een goede schatting te verkrijgen van de koppeldichtheid.

Figuur 3.5 toont visueel het berekend aantal koppels per 100 ha voor en na het verwijderen van data die niet voldoet volgens de twee datakwaliteitstesten en na het verwijderen van data die volgens uitgebreidere testen ook niet voldoet (zie Tabel 3 voor de exacte waarden). Uit deze figuur blijkt dat de impact van de testen sterk verschilt tussen de WBE's. Zo is er voor bepaalde WBE's geen of weinig impact van de testen, terwijl de impact voor andere WBE's zeer groot is. WBE 124 heeft bijvoorbeeld voor de testen één van de hoogste dichtheden van alle deelnemende WBE's met 5.24 koppels per 100 ha, maar 56% van de tellingen voldoen niet volgens de testen, waardoor de schatting vervolgens onder de drempelwaarde komt te liggen met 1.22 koppels per 100 ha. Daarnaast kan de impact van de testen op de schatting beperkt, maar wel bepalend zijn of een WBE al dan niet boven de drempelwaarde ligt. Zo heeft WBE 128 een schatting van net 3.08 koppels per 100 ha voor de testen, maar valt deze net onder de drempelwaarde met 2.76 koppels per 100 ha na de datakwaliteitstesten. Voor WBE's waarvoor de schatting na testen onder de drempelwaarde valt terwijl de originele schatting boven de drempelwaarde valt, is er onvoldoende betrouwbare data om te kunnen garanderen dat de werkelijke schatting boven de drempelwaarde zou vallen.

Figuur 3.5: Berekend aantal koppels op basis van de volledige dataset, de dataset na de twee kwaliteitstesten en de dataset na ook verwijdering van andere fouten. De verticale groene streepjeslijn toont de grens van 3 koppels per 100 ha. Waarden boven 3 koppels/100ha worden groter aangeduid.

4 DISCUSSIE

4.1 RESULTATEN VAN TELSEIZOEN 2026

In totaal gaven 52 van de 176 erkende WBE's aan in het voorjaar van 2026 tellingen uit te willen voeren volgens het gestandaardiseerde telprotocol. Als we de aangeleverde data zonder datakwaliteitscontrole gebruiken, voldoen 19 WBE's aan de drempelwaarde van 3 koppels per 100 ha open ruimte. Als we de data die niet voldoet aan de twee testen verwijderen, voldoen er nog 9 WBE's aan de drempelwaarde van 3 koppels per 100 ha open ruimte. Als er ook uitgebreide datakwaliteitscontrole wordt toegepast op telpuntfouten, voldoen er nog slechts 5 WBE's (zie ook Figuur 3.5 en Tabel 3).

In 2026 zijn er alleen in West-Vlaanderen en Oost-Vlaanderen WBE's die voldoen aan de drempelwaarde van 3 koppels per 100ha open, bejaagbare ruimte. 7 West-Vlaamse WBE's (32% van de WBE's die in de provincie West-Vlaanderen tellingen uitvoerden) voldoen aan de drempelwaarde. In Oost-Vlaanderen zijn er 2 WBE's die voldoen aan de drempelwaarde (10% van de participerende WBE's). In de provincies Antwerpen, Vlaams-Brabant, en Limburg voldoet geen enkele WBE aan de drempelwaarde.

Sinds 2021 daalt het aantal WBE's die voldoen aan de drempelwaarde van 3 koppels per 100 ha. In 2024 en 2025 voldeden er nog respectievelijk 43 WBE's (zonder datakwaliteitstesten) en 25 (38 voor de datakwaliteitstesten) aan de drempelwaarden (Carmen *et al.*, 2024, 2025). In 2026 daalt het aantal WBE's die voldoen aan de drempelwaarde naar 9 WBE's (19 voor het uitvoeren van de datakwaliteitstesten). Belangrijke verklarende elementen zijn wellicht een lagere telinspanning (gezien er minder waarnemingen werden doorgegeven) en lagere populatiedensiteiten die beiden resulteren in minder waarnemingen (zie ook sectie 2). Ten opzichte van 2025 is het aantal geregistreerde waarnemingen van patrijs meer dan gehalveerd terwijl het aantal participerende WBE's vergelijkbaar is tussen beide jaren.

Het feit dat de hogere densiteiten van patrijs bekomen worden in de provincie West-Vlaanderen en in mindere mate ook in Oost-Vlaanderen komt overeen met de hogere populatiedensiteit van patrijs in deze provincies (INBO & Natuurpunt Studie, 2026; Scheppers *et al.*, 2019). Daarnaast zien we ook een algemene sterke afname voor de patrijsaantallen met -5.4% (-6.4%; -4.4%) per jaar of -63% (-69%; -56%) over de volledige looptijd van de Algemene Broedvogelmonitoring Vlaanderen. Hierbij zien we sinds 2021 opnieuw een sterke daling in de populatietrend (ABV, Onkelinx *et al.*, 2026b).

4.2 DATAKWALITEIT IN TELSEIZOEN 2027

Om de datakwaliteit in de toekomst te verhogen, moeten de huidige tekortkomingen zo goed mogelijk voorkomen worden.

Hoewel een minderheid van de waarnemingen (0,35% in 2025, 18% in 2026) op deze manier werd geregistreerd, raden we aan om de tellingen zo veel mogelijk met de smartphone-app in het veld in te voeren. Zeker wanneer een andere persoon dan de teller de papieren kaarten met waarnemingen achteraf digitaliseert, bestaat een bijkomend risico op invoerfouten. Om de waargenomen problemen te minimaliseren, moet de smartphone-app op een aantal punten worden bijgestuurd.

- *Offline gebruik:* de huidige applicatie vereist een internetverbinding tijdens het gebruik. Die is niet overal op het terrein beschikbaar, waardoor de gebruiker zich mogelijk eerst moet verplaatsen om een waarneming in te kunnen geven (waardoor de automatische registratie van de locatie een foutieve locatie van het telpunt registreert). Bij een offline app is dat niet nodig. De gebruiker kan dan vooraf het nodige kaartmateriaal laden en achteraf de op het terrein ingegeven waarnemingen en telpunten/route opladen naar de server van het Agentschap. Bovendien maakt dit de smartphone-app toegankelijk voor tellers met een beperkt (of zonder) data abonnement.
- *Waarschuwen bij te grote meetfout op de locatie:* de nauwkeurigheid van de positiebepaling van de smartphone-app varieert. De app zou registratie van een waarneming moeten blokkeren tot op het moment dat de onzekerheid op de locatie kleiner is dan 20 m. In open veld is deze onzekerheid meestal kleiner dan 5 m. We raden ook aan om de nauwkeurigheid van de positiebepaling op te slaan in de data.
- *Opslaan van de volledige route:* door de volledige route op te slaan tussen het eerst en laatst bezochte telpunt van een telling (locatie en tijdstip), kan er nog beter dan bij telpunten nagegaan worden welke gebieden bezocht werden.
- *Voorkomen van waarnemingsconflicten:* de smartphone-app en webapplicatie moet voorkomen dat een teller aan eenzelfde telpunt naast 'geen waarnemingen' nog andere waarnemingen kan rapporteren.
- *Gebruik van de recentste openruimtekaart:* de smartphone-app en webapplicatie moeten de recentste openruimtekaart visualiseren zodat eventuele discrepanties op het terrein opgemerkt en gecorrigeerd kunnen worden.
- *Geen beperking op de locatie van waarnemingen:* er mogen geen restricties zijn op het plaatsen van waarnemingen. Waarnemingen moeten ingevoerd kunnen worden op de exacte locatie waarop ze gemaakt werden, zowel binnen als buiten open, bejaagbare ruimte.

Naast de verbeteringen aan de smartphone-app, zou de functionaliteit van de webapplicatie voor het digitaliseren op de computer achteraf, uitgebreid kunnen worden. Gedurende het telseizoen van 2026 stelden we vast dat bepaalde digitalisatiefouten frequent terugkwamen. Het ANB bracht de WBE's hiervan op de hoogte en zij kregen de mogelijkheid om hun foutieve data te laten verwijderen en op een correcte manier terug in te voeren. Dit vroeg niet alleen bijkomende inspanningen van de WBE, het vergde ook extra tijd bij de verwerking van de gegevens om hiermee rekening te houden. Om dit proces minder arbeidsintensief te maken, zouden tellers hun eigen data moeten kunnen bekijken en aanpassen indien nodig. De applicatie laat deze functionaliteit momenteel niet toe. Tot op welk detail de data raadpleegbaar en aanpasbaar moeten zijn, moet verder uitgeklaard worden.

Naast het optimaliseren van beide applicaties, is duidelijke en volledige communicatie over het telprotocol en de handleiding van de applicaties noodzakelijk. Extra toelichtingen die betrekking hebben op frequent gemaakte fouten zouden zinvol zijn. Voorbeelden hiervan zijn het gebruik van de warmtebeeldcamera en het rapporteren van losse waarnemingen. Doordat het gebruik van een warmtebeeldcamera een andere manier van verwerking van de waarnemingen vereist, zou het protocol bijvoorbeeld expliciet moeten vermelden dat het gebruik hiervan actueel niet toegestaan is. Tot slot mogen enkel waarnemingen die tijdens de uitvoering van het protocol worden gedaan, ingegeven worden in de app.

5 AANBEVELINGEN VOOR HET BELEID

5.1 VERHOGEN DATAKWALITEIT

Uit de datakwaliteitstesten van zowel 2025 als 2026 blijkt dat de aangeleverde waarnemingen in belangrijke mate incorrecte gegevens bevat. Zoals hoger aangehaald zijn hiervoor drie oorzaken:

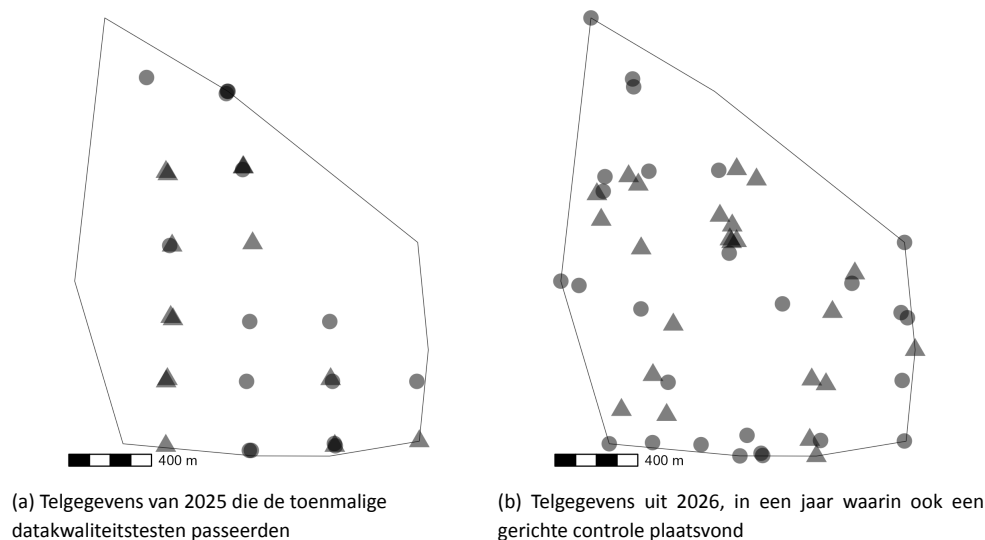
- fouten tijdens het uitvoeren van de tellingen;
- fouten tijdens het digitaliseren van de gegevens;
- het rapporteren van fictieve gegevens.

De eerste twee oorzaken kunnen grotendeels voorkomen worden door educatie en een performante applicatie. Het volgen van een telprotocol vergt de nodige discipline. Het is van belang om zich te houden aan de bepalingen van het protocol. Zo zal het gebruik van een warmtebeeldcamera helpen om meer patrijzen waar te nemen gedurende een telling, maar om een uniforme verwerking en evaluatie mogelijk te maken, is het gebruik hiervan actueel niet toegelaten.

In deze context kan het veralgemeend gebruik van de smartphone-app op het terrein de datakwaliteit verhogen. Smartphone applicaties voor het registreren van veldgegevens worden dan ook frequent toegepast voor gelijkaardige monitoringsinitiatieven. Door de actieve promotie van de smartphone-app is het gebruik ervan tussen 2025 en 2026 spectaculair toegenomen: van 0,35% naar 18% van de waarnemingen. Toch blijft het aandeel van waarnemingen die rechtstreeks op het terrein worden ingevoerd, beperkt. Het blijvend promoten van de smartphone-app en het gebruiksgemak verbeteren op basis van feedback van de gebruikers (zowel invoer als verwerking), kan dit aandeel verder doen groeien.

Datakwaliteitstesten focussen zich doorgaans op fouten die kunnen optreden tijdens de dataverzameling. In deze context speelt ook een ander element mee, namelijk het rapporteren van fictieve gegevens. Om te mogen jagen op patrijzen moet uit de telgegevens blijken dat de voorjaarsstand voldoende groot is. Dat maakt dergelijke tellingen fraudegevoelig. Fictieve telgegevens volgen niet altijd de patronen die verwacht kunnen worden van data die volgens het telprotocol verzameld en doorgegeven worden. Een deel van dergelijke telgegevens kan met de huidige datakwaliteitstesten gedetecteerd worden. Deze testen kunnen naar de toekomst toe verder uitgebreid worden. Actueel detecteren de testen de meest extreem afwijkende data. Naast de datakwaliteitstesten laat het ANB onafhankelijke tellingen volgens het protocol uitvoeren in jachtterreinen met sterk afwijkende telgegevens. Deze controletellingen kunnen hierdoor pas uitgevoerd worden in het volgende telseizoen. In 2025 voerden twee studie bureaus in twee WBE's dergelijke controletellingen uit ([Carmen, 2025](#)). De schattingen op basis van de controletelling lagen dat jaar opmerkelijk lager dan deze op basis van de data van de WBE die de toenmalige datakwaliteitstesten doorstonden. Ook in 2026 werden gerichte controletellingen uitgevoerd op afwijkende jachtterreinen en werden opmerkelijke verschillen vastgesteld met de aangeleverde data van 2025 ([Carmen et al., 2026](#)).

Figuur 5.1a toont telgegevens uit 2025 met een visueel afwijkend patroon van wat verwacht zou worden, die desondanks de toenmalige datakwaliteitstesten passeerden. De waarnemingen worden transparant weergegeven waardoor men kan zien dat vooral in 2025 de waarnemingen overlappen. Dit zijn waarnemingen die tijdens verschillende tellingen op nagenoeg dezelfde locatie genoteerd werden. Figuur 5.1b toont de telgegevens uit 2026 van hetzelfde jachtterrein, waarbij de jachtrechthouder op de hoogte was dat er dat jaar een controletelling zou plaatsvinden. Hierbij valt het sterk verschillende patroon tussen beide jaren op, waarbij vragen gesteld kunnen worden bij de correctheid van de telgegevens van 2025.

Figuur 5.1: Telgegevens van de WBE-tellers van een jachtterrein. Driehoeken zijn koppels, cirkels zijn niet-koppel observaties. De contour toont de convexe huls van de observaties van 2025 en 2026. De figuur illustreert dat formele datakwaliteitstesten niet alle afwijkende ruimtelijke patronen detecteren. De figuur is niet bedoeld als populatievergelijking tussen jaren.

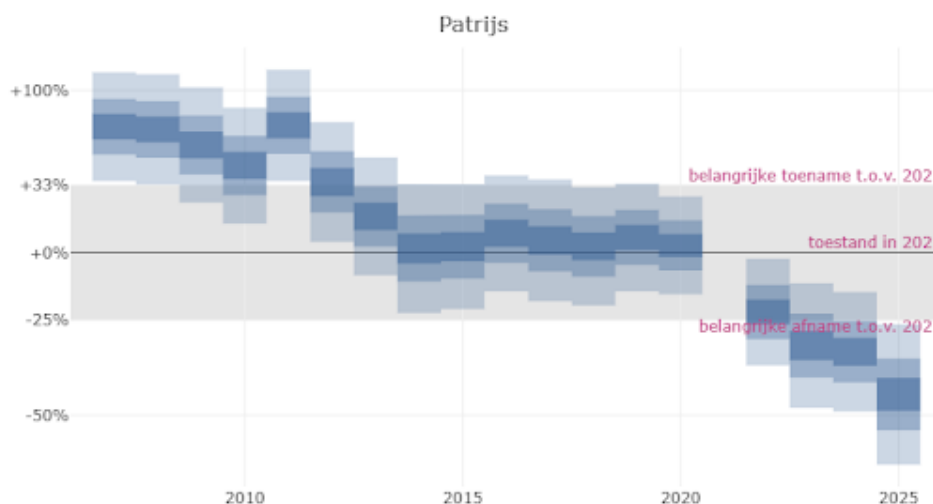
De resultaten van de controletellingen en een visuele inspectie van de aangeleverde telgegevens tonen aan dat datakwaliteitstesten niet alle foute of vermoedelijk fictieve telgegevens kunnen detecteren. Hoewel het aantal deelnemende WBE's jaarlijks afneemt, blijft het een arbeidsintensieve taak om alle aangeleverde data visueel te controleren. Dit maakt dat er moet teruggevallen worden op formele testen om op basis van criteria afwijkende data te signaleren. Bij deze formele testen wordt er bewust gekozen om de kans dat correcte data wordt afgekeurd zo laag mogelijk te houden (lage type 1 fout). De keerzijde van deze keuze is dat we een hogere kans dat incorrecte data de testen toch passeert moeten accepteren (hogere type 2 fout). Controletellingen kunnen dit ondersteunen, maar zijn om budgettaire redenen beperkt in het aantal jachtterreinen dat jaarlijks gebiedsdekkend gecontroleerd kan worden.

Een veralgemeend gebruik van de smartphone-app op het terrein kan het rapporteren van fictieve data bemoeilijken. Bij het ingeven van waarnemingen neemt de app immers automatisch de coördinaten van het toestel over. Zo weten we of het toestel zich op dat moment op het terrein bevond en dus of de telinspanning effectief geleverd werd. Dit biedt echter nog geen zekerheid over de correctheid van de ingevoerde waarnemingen. Zo is het aandeel telgegevens dat de twee datakwaliteitstesten in 2026 niet passeerde vergelijkbaar tussen de data die ingevoerd werden op het terrein (via de smartphone-app) en deze die achteraf gedigitaliseerd werden. Een uitbreiding van de applicatie, waarbij de afgelegde route gedurende de telling geregistreerd wordt, is eveneens een optie om de geloofwaardigheid van de data te verhogen. Deze functionaliteit zit bijvoorbeeld reeds ingebouwd in de applicatie Avimap. Dat is een applicatie van het Nederlandse SOVON die in België onder andere gebruikt wordt voor het inventariseren van broedvogels. Om momenteel de afgelegde route volledig te kunnen reconstrueren, is het in de huidige applicatie e-Patrijs noodzakelijk om telpunten waar geen patrijzen waargenomen werden, eveneens in te voeren met de vermelding "geen waarneming".

5.2 MONITORINGSSCENARIO'S

Gelet op de grote impact van dit beperkt aantal eenvoudige datakwaliteitstesten op de berekening van het aantal koppels, stelt zich de vraag hoe de monitoring voldoende kwalitatief georganiseerd kan worden opdat de resultaten bruikbaar zijn voor het al dan niet openen van de jacht in een WBE.

Daar waar de patrijzenpopulatie in de periode 2014-2020 relatief stabiel bleef, kent ze sinds 2021 opnieuw een sterke daling (Figuur 5.2, [Onkelinx et al., 2026b](#)). Ten opzichte van 2021 nam de populatie in 2025 verder af met 41% (90% geloofwaardigheidsinterval: -60% tot -26%). Het belang van dergelijke monitoring zal in de toekomst enkel toenemen. Hoewel jacht niet de primaire oorzaak is van de achteruitgang ([Scheppers et al., 2019](#); [Scheppers et al., 2026b](#)), zet een daling van de populatiedensiteit een duurzame bejaging van de patrijs verder onder druk ([Scheppers et al., 2019](#)). Gegeven de aanhoudende en recente sterke achteruitgang van de patrijs, verwachten we dan ook dat het aantal WBE's waarbinnen de populatiestand hoger zal liggen dan de drempelwaarde voor bejaging verder zal afnemen. Dit aspect kan eveneens mee de keuze van het scenario voor de verdere monitoring in het kader van patrijzenjacht bepalen.

Figuur 5.2: Wijzigingen tussen jaren voor patrijs over de periode 2007-2025 t.o.v. het jaar 2021. De band geeft het 90% geloofwaardigheidsinterval weer in stappen van 30%. De referentielijnen zorgen voor de opdeling van de wijzigingen in klassen. [Bron uit Onkelinx et al. \(2026b\)](#).

5.2.1 Optimaliseren huidige monitoring

Een eerste monitoringsscenario is het verder hanteren van het huidige telsysteem. In dat geval is het nodig om de datakwaliteit te verhogen. Zo voldeed in 2026 18% van de aangeleverde data niet aan de twee datakwaliteitstesten (zie [Figuur 2.1](#)). Een slechte datakwaliteit leidt niet enkel tot een potentiële foute berekening van het aantal koppels. Er worden ook veel tijd en middelen geïnvesteerd in het nakijken, corrigeren en mitigeren van datafouten waardoor de analyses minder efficiënt verlopen. Suggesties voor verbeteringen aan de smartphone-app en webapplicatie werden hoger toegelicht en omvatten o.a.:

- de mogelijkheid tot offline gebruik,
- route tracing,
- het voorkomen van waarnemingsconflicten.

Het gebruik van de smartphone-app op het terrein is hierbij sterk aanbevolen. Het gericht inzetten van onafhankelijke controlebedrijven op volledige of grote delen van een WBE, zoals de laatste twee jaar werd toegepast, zal noodzakelijk blijven aangezien de datakwaliteitstesten slechts de meest afwijkende telgegevens kunnen aanduiden. Daarnaast moet bekeken worden waar extra toelichting aan het telprotocol of de handleiding voor de applicatie nodig is. Tenslotte raden we aan om in te zetten op communicatie over zowel het uitvoeren van een correcte telling als het gebruiken van de applicaties.

5.2.2 Steekproefsgewijze monitoring

Een alternatief monitoringsscenario gaat niet meer uit van de WBE-grenzen voor het monitoren van de populatiedensiteit. De monitoring kan minder intensief georganiseerd worden door niet langer gebiedsdekkend te monitoren, maar gebruik te maken van steekproeven om een uitspraak te doen over de

5.2.3 Professionaliseren van de monitoring

Door de telling te professionaliseren, kan het aantal benodigde tellers verlaagd worden, waardoor minder tellers opgeleid moeten worden en in principe ook de kans op fouten met technische hulpmiddelen of protocollen verlaagt. Hier tegenover staat mogelijk een hogere kost die wel deels gecompenseerd wordt door een verlaging van de personeelsinzet voor ondersteuning en opvolging.

6 CONCLUSIE

In totaal gaven 52 van de 176 erkende WBE's aan in het voorjaar van 2026 tellingen uit te willen voeren volgens het gestandaardiseerde telprotocol. Op basis van de aangeleverde telgegevens en na het toepassen van twee datakwaliteitstesten voldoen 9 WBE's aan de drempelwaarde voor het bejagen van patrijs.

De twee datakwaliteitstesten wijzen op een slechte datakwaliteit van sommige waarnemingen. Zo voldeed 18% niet aan de twee testen, die enkel de meest afwijkende waarnemingen verwerpen. Daarnaast tonen controletellingen uitgevoerd door onafhankelijke studiebureau's zowel in 2025 als in 2026 aan dat er ook bij waarnemingen die de datakwaliteitstesten passeren vragen gesteld kunnen worden bij de correctheid ervan.

De aanpassing aan het telprotocol in 2026 om ook telpunten te rapporteren zou de toepassing van bijkomende datakwaliteitstesten mogelijk gemaakt moeten hebben met het oog op het verhogen van de datakwaliteit. Omwille van de slechte datakwaliteit hiervan, is het toepassen van deze testen op de huidige data echter niet mogelijk. De problemen met telpunten zijn te wijten aan de recente wijziging van het telprotocol, onvoldoende duidelijke communicatie, technische beperkingen van de applicatie en fouten bij het digitaal invoeren van de gegevens.

Om een correcte inschatting te maken van de voorjaarsstand, zal het nodig zijn om de datakwaliteit te verhogen. Het belang van dergelijke monitoring zal in de toekomst enkel toenemen, gegeven de aanhoudende daling van de patrijzenpopulatie in Vlaanderen.

Referenties

- Carmen R. (2025). Advies bij de controles van de patrijzertellingen van 2025. Adviezen van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Nr. INBO.A.5115. Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, België. <https://pureportal.inbo.be/nl/publications/advies-bij-de-controles-van-de-patrijzertellingen-van-2025>.
- Carmen R., Onkelinx T. & Scheppers T. (2024). Aantal patrijzenkoppels per wildbeheereenheid op basis van gestandaardiseerde tellingen. Resultaten voor 2024. Nr. 38. Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek; Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel, België. <https://doi.org/10.21436/inbor.107475309>.
- Carmen R., Onkelinx T. & Scheppers T. (2025). Aantal patrijzenkoppels per wildbeheereenheid op basis van gestandaardiseerde tellingen. Resultaten voor 2025. Nr. 44. Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek; Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel, België. <https://doi.org/10.21436/inbor.130858424>.
- Carmen R., Scheppers T. & Onkelinx T. (2026). Advies bij de controles van de patrijzertellingen van 2026. Adviezen van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Nr. INBO.A.5374. Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, België.
- INBO & Natuurpunt Studie (2026). Vlaamse vogelatlas. <https://www.vogelatlas.be/>.
- Onkelinx T. (2021). Steekproefontwerp en steekproefgrootteberekening voor de monitoring van patrijs. Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek; Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel, België. <https://doi.org/10.21436/inbor.29357885>.
- Onkelinx T., Carmen R. & Scheppers T. (2023). Telblokken voor de monitoring van patrijs in Vlaanderen. Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.10260991>.
- Onkelinx T., Carmen R. & Scheppers T. (2026a). Open ruimte voor de monitoring van patrijs in Vlaanderen. Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.20067494>.
- Onkelinx T., Dochy O., Vermeersch G. & Devos K. (2026b). Trends op basis van de Algemene Broedvogel-monitoring Vlaanderen (ABV). Technisch achtergrondrapport voor de periode 2007-2025. Nr. 2026(14). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, INBO Brussel, Herman Teirlinckgebouw, Havenlaan 88 bus 73, 1000 Brussel. <https://doi.org/10.21436/inbor.141312967>.
- Scheppers T., Dockx R., Carmen R., Petersen F., Neukermans A., Vercammen J., Gelaude E. & Devisscher S. (2026a). De warmtebeeldcamera als hulpmiddel voor het tellen van patrijzen. Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, België. <https://doi.org/10.21436/inbor.143733440>.
- Scheppers T., Dockx R., Carmen R., Petersen F., Van Daele T., Neukermans A., Vercammen J., Gelaude E. & Devisscher S. (2026b). Populatiedynamiek van de patrijs in Vlaanderen. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Nr. 9. Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, België. <https://doi.org/10.21436/inbor.140588810>.
- Scheppers T., Verzelen Y., Devos K., Huysentruyt F., Casaer J., Adriaens T., De Bruyn L., Van Den Berge K., Van Daele T. & Vermeersch G. (2019). De impact van jacht op patrijzenpopulaties: Wat kunnen populatiemodellen ons leren? Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek; Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel, België. <https://doi.org/10.21436/inbor.15402520>.

Bijlage

Tabel 1: Overzicht van de oppervlakte open ruimte per WBE.

WBE nummer	WBE naam	Provincie	Oppervlakte open ruimte (ha)
101	Westhoek	West-Vlaanderen	21530.80
102	In Flanders Fields	West-Vlaanderen	15315.20
103	Westland	West-Vlaanderen	6877.83
105	Houtland	West-Vlaanderen	11459.10
106	Damme Oostkust	West-Vlaanderen	7345.47
107	Leie en Scheldekouters	West-Vlaanderen	5005.73
108	De Hazebeek	West-Vlaanderen	4045.85
109	Hoppeland	West-Vlaanderen	10874.30
110	Driekoningen	West-Vlaanderen	12073.40
113	Baekeland	West-Vlaanderen	8442.00
114	Tussen Ijzer en Houtland	West-Vlaanderen	7652.85
115	Wulfsberg - Hollendries	West-Vlaanderen	5539.88
116	De Harelbeek- en Heulebeekvallei	West-Vlaanderen	8607.14
117	De Yzervalleien	West-Vlaanderen	10082.40
118	Ieperlee	West-Vlaanderen	11793.00
120	De Kemmelbeek	West-Vlaanderen	1305.71
121	De Mandelvallei	West-Vlaanderen	13291.40
122	't Veld	West-Vlaanderen	10975.70
124	De Talingbeke	West-Vlaanderen	3793.41
125	De Vlaamse Zonnebergen	West-Vlaanderen	2992.66
128	De Middenkust-vallei	West-Vlaanderen	5738.52
130	Paddegat	West-Vlaanderen	6571.64
202	Meetjesland-Noord	Oost-Vlaanderen	4102.73
207	De Ledebek	Oost-Vlaanderen	2190.67
209	De Twee Ambachten	Oost-Vlaanderen	3387.57
210	De Zavelputten	Oost-Vlaanderen	4823.78
213	Dendervallei	Oost-Vlaanderen	8450.53
217	De Reynaert	Oost-Vlaanderen	2721.41
221	Laagland	Oost-Vlaanderen	2930.48
222	Land van Aalst	Oost-Vlaanderen	5452.52
224	Langs de Hoge Kale	Oost-Vlaanderen	8699.54
227	Moerstuiver-Damkeuken	Oost-Vlaanderen	2312.74
229	Rond Kale, Lieve en Burggrave	Oost-Vlaanderen	3627.67
230	Rozenland	Oost-Vlaanderen	1445.35
232	Scheldeoord	Oost-Vlaanderen	2650.38
235	Stoepe-Houtland	Oost-Vlaanderen	2602.74
236	Tusschenbeeck	Oost-Vlaanderen	641.90
239	Tussen Schelde en Leie	Oost-Vlaanderen	7532.82
240	Vlaamse Ardennen	Oost-Vlaanderen	17452.60
243	Zoetendaele - De Polders	Oost-Vlaanderen	4366.80
245	Zultoutem	Oost-Vlaanderen	3005.95
248	Zuid-Vlaamse Valleien regio 3	Oost-Vlaanderen	1632.33
250	Zuid-Vlaamse Valleien regio 2	Oost-Vlaanderen	1753.83
308	De Beneden-Marck	Antwerpen	1970.40
326	Maxburg	Antwerpen	2815.88
337	Rupeldal - De Bocht	Antwerpen	2084.08
505	De Bekkevoortse	Vlaams-Brabant	3913.31
507	Klaverbeek	Vlaams-Brabant	5185.92
525	Nederbrabant	Vlaams-Brabant	4015.79
531	Ter Rijst & Holland	Vlaams-Brabant	3935.14
540	Zennevallei	Vlaams-Brabant	2127.67
543	Austerlitz	Vlaams-Brabant	811.43

Tabel 2: Overzicht van het aantal koppels per 100 ha open ruimte per WBE. Merk op dat datakwaliteitstesten pas ingevoerd werden sinds 2025.

WBE nummer	WBE naam	Koppels/100ha open ruimte					
		2021	2022	2023	2024	2025	2026
101	Westhoek	2.47	0.40	0.00	0.00	0.00	0.00
102	In Flanders Fields	6.58	6.57	6.34	5.43	3.82	2.70
103	Westland	3.79	4.07	4.60	3.67	2.46	0.11
105	Houtland	4.65	4.16	3.97	4.43	3.30	2.46
106	Damme Oostkust	4.12	3.29	4.40	4.14	2.54	1.97
107	Leie en Scheldekouters	5.74	5.77	4.40	4.19	3.12	2.09
108	De Hazebeek	5.81	5.81	5.65	5.25	4.98	3.33
109	Hoppeland	4.04	6.19	5.14	4.79	3.43	2.43
110	Driekoningen	3.53	4.91	4.78	4.99	3.87	2.51
113	Baekeland	6.42	5.80	5.10	4.99	3.72	3.68
114	Tussen Ijzer en Houtland	4.14	4.44	4.52	3.31	2.44	1.38
115	Wulfsberg - Hollendries	1.84	5.28	4.72	3.78	3.19	1.72
116	De Harelbeek- en Heulebeekvallei	7.77	7.34	6.26	6.12	4.46	3.49
117	De Yzervalleien	2.51	1.86	1.83	1.07	0.74	0.33
118	Ieperlee	4.89	5.53	4.22	5.09	3.01	3.05
120	De Kemmelbeek	7.72	7.27	6.48	5.90	5.89	5.29
121	De Mandelvallei	6.09	6.47	5.89	5.66	4.07	3.36
122	't Veld	5.61	8.14	6.72	6.32	5.17	4.37
124	De Talingbeke	3.76	4.32	5.15	5.35	3.11	1.22
125	De Vlaamse Zonnebergen	5.24	5.64	6.50	4.89	2.53	2.49
128	De Middenkust-vallei	7.72	8.16	6.68	6.69	4.95	2.76
130	Paddegat	3.31	5.61	4.02	4.58	3.19	1.94
202	Meetjesland-Noord	2.97	6.02	4.09	4.40	3.45	1.88
207	De Ledebeek	1.89	3.35	4.13	4.31	3.00	2.40
209	De Twee Ambachten	3.63	3.84	3.20	2.75	2.63	0.75
210	De Zavelputten	2.57	3.57	1.40	0.94	1.20	1.02
213	Dendervallei	3.16	3.90	3.27	3.71	2.47	0.03
217	De Reynaert	0.87	3.05	3.68	3.13	2.64	0.97
221	Laagland	5.35	4.15	3.55	3.67	2.82	1.71
222	Land van Aalst	1.61	1.57	2.49	3.47	2.52	1.40
224	Langs de Hoge Kale	1.15	1.48	3.48	2.99	2.72	0.45
227	Moerstuiver-Damkeuken	2.73	3.60	4.36	3.46	4.10	2.49
229	Rond Kale, Lieve en Burggrave	4.02	4.56	4.57	4.25	3.49	2.45
230	Rozenland	0.00	0.00	7.68	6.94	6.09	5.60
232	Scheldeoord	2.75	2.77	0.00	0.00	0.00	3.69
235	Stoepe-Houtland	1.40	3.68	3.50	3.85	2.08	1.37
236	Tusschenbeeck	2.90	0.00	0.00	0.38	2.72	1.71
239	Tussen Schelde en Leie	4.68	4.46	5.18	4.37	1.83	2.04
240	Vlaamse Ardennen	4.10	4.32	4.31	3.65	2.87	2.15
243	Zoetendaele - De Polders	3.06	1.91	5.06	4.03	2.82	0.54
245	Zultoutem	2.62	4.25	3.95	3.39	2.72	1.18
248	Zuid-Vlaamse Valleien regio 3	3.09	2.52	4.55	4.00	3.50	2.80
250	Zuid-Vlaamse Valleien regio 2	3.68	1.70	3.96	3.54	2.51	1.60
308	De Beneden-Marck	4.53	5.54	4.80	5.26	3.19	1.55
326	Maxburg	4.47	4.98	4.84	4.63	3.65	1.97
337	Rupeldal - De Bocht	3.01	5.03	4.72	4.86	2.80	1.63
505	De Bekkevoortse	3.89	4.65	3.21	3.58	2.90	2.18
507	Klaverbeek	2.44	3.38	3.09	2.48	1.08	0.89
525	Nederbrabant	2.06	1.68	1.61	1.79	0.87	0.05
531	Ter Rijst & Holland	3.38	3.59	3.92	2.99	1.03	0.00
540	Zennevallei	2.52	1.36	3.40	2.81	1.12	1.64
543	Austerlitz	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Tabel 3: Overzicht van de impact van de testen. Kolom 5 toont het percentage van de tellingen met minstens één observatie in de open, bejaagbare ruimte van de WBE dat verwijderd werd. Kolom 3 en 4 tonen dit voor ieder van de testen apart. Kolom 6 en 7 tonen het berekend aantal koppels voor en na het verwijderen van deze tellingen. Kolom 8 toont het berekend aantal koppels na toepassing van drie extra, uitgebreidere datakwaliteitstesten. Dit cijfers is dit jaar niet bruikbaar als beoordeling (zie sectie 1.2). De laatste rij toont het gemiddelde over alle WBE voor ieder van de testen apart en in totaal.

WBE nummer	WBE naam	Verwijderde tellingen			Koppels/100ha open ruimte		
		test1	test2	totaal	Voor de testen	Na datakwaliteitstesten	Na uitgebreide testen
101	Westhoek	0%	0%	0%	0.00	0.00	0.00
102	In Flanders Fields	2%	1%	2%	3.12	2.70	2.37
103	Westland	56%	0%	56%	0.23	0.11	0.11
105	Houtland	9%	3%	12%	2.83	2.46	1.95
106	Damme Oostkust	0%	0%	0%	1.97	1.97	1.50
107	Leie en Scheldekouters	17%	1%	19%	3.30	2.09	1.52
108	De Hazebeek	30%	0%	30%	4.74	3.33	3.33
109	Hoppeland	0%	0%	0%	2.43	2.43	1.85
110	Driekoningen	10%	0%	10%	3.38	2.51	2.39
113	Baekeland	9%	5%	12%	4.44	3.68	3.63
114	Tussen Ijzer en Houtland	20%	15%	20%	2.29	1.38	0.77
115	Wulfsberg - Hollendries	17%	0%	17%	2.36	1.72	1.59
116	De Harelbeek- en Heulebeekvallei	4%	0%	4%	3.65	3.49	2.99
117	De Yzervalleien	0%	9%	9%	0.55	0.33	0.23
118	Ieperlee	6%	15%	20%	3.82	3.05	1.80
120	De Kemmelbeek	0%	0%	0%	5.29	5.29	5.05
121	De Mandelvallei	2%	0%	2%	3.44	3.36	2.96
122	't Veld	12%	8%	15%	5.18	4.37	3.72
124	De Talingbeke	36%	31%	56%	5.24	1.22	0.86
125	De Vlaamse Zonnebergen	11%	11%	22%	3.94	2.49	1.65
128	De Middenkust-vallei	6%	6%	6%	3.08	2.76	1.48
130	Paddegat	0%	1%	1%	1.94	1.94	0.46
202	Meetjesland-Noord	22%	22%	22%	2.61	1.88	1.86
207	De Ledebek	0%	0%	0%	2.40	2.40	2.40
209	De Twee Ambachten	0%	0%	0%	0.75	0.75	0.63
210	De Zavelputten	26%	0%	26%	1.37	1.02	0.86
213	Dendervallei	0%	0%	0%	0.03	0.03	0.03
217	De Reynaert	35%	26%	61%	3.90	0.97	0.70
221	Laagland	0%	2%	2%	1.84	1.71	0.60
222	Land van Aalst	0%	0%	0%	1.40	1.40	1.10
224	Langs de Hoge Kale	0%	0%	0%	0.45	0.45	0.30
227	Moerstuiver-Damkeuken	0%	0%	0%	2.49	2.49	1.99
229	Rond Kale, Lieve en Burggrave	9%	5%	14%	3.07	2.45	2.17
230	Rozenland	14%	0%	14%	5.88	5.60	4.20
232	Scheldeoord	7%	0%	7%	3.84	3.69	2.83
235	Stoepe-Houtland	0%	0%	0%	1.37	1.37	1.16
236	Tusschenbeeck	0%	0%	0%	1.71	1.71	1.71
239	Tussen Schelde en Leie	14%	0%	14%	2.74	2.04	1.70
240	Vlaamse Ardennen	3%	3%	6%	2.33	2.15	1.53
243	Zoetendaale - De Polders	0%	0%	0%	0.54	0.54	0.49
245	Zultoutem	0%	0%	0%	1.18	1.18	1.10
248	Zuid-Vlaamse Valleien regio 3	19%	0%	19%	3.47	2.80	2.80
250	Zuid-Vlaamse Valleien regio 2	0%	0%	0%	1.60	1.60	0.38
308	De Beneden-Marck	33%	0%	33%	4.01	1.55	1.17
326	Maxburg	9%	0%	9%	2.59	1.97	1.88
337	Rupeldal - De Bocht	0%	0%	0%	1.63	1.63	1.54
505	De Bekkevoortse	0%	11%	11%	2.46	2.18	1.09
507	Klaverbeek	0%	0%	0%	0.89	0.89	0.16
525	Nederbrabant	0%	0%	0%	0.05	0.05	0.05
531	Ter Rijst & Holland	0%	0%	0%	0.00	0.00	0.00
540	Zennevallei	0%	0%	0%	1.64	1.64	0.05
543	Austerlitz	0%	0%	0%	0.00	0.00	0.00
Gem.		8.42%	3.37%	10.6%			